

Vershíron

Tábori újság az Úr 2023. esztendejében Július havának 30. napján • Székelyföldi Varga Sándor Verstábor

„SZABADSÁG, SZERELEM!”

A Székelyföldi Varga Sándor Verstábor örökléte

A XI. Varga Sándor Verstábor története példa arra, hogy miként lehet a semmiből egy új, másik világot építeni. Mihályi Magdolna, Varga Anna és Varga Bálint gondoskodó tisztelettel és szeretettel folytatják a az alapító Varga Sándor által kijelölt utat. Mihályi Magdolna számára kihívás és egyben megerősítés, hogy a Kárpát-medencéből érkező fiatalok esztendőről-esztendőre hitet tehetnek magyarságuk mellett.

„A cél nem változott, amikor Varga Sándor fejében a tábor gondolata felötlött, akkor alapvetően a tehetséggondozás volt az elsődleges cél. Ez mára kiteljesedett egy nemzetépítő történeté. Az első csoportok Székesfehérvárról és környékéről érkeztek, majd a különböző támogatók és források segítségével sikerült egy olyan tábort szervezünk, amelyre a teljes Kárpát-medencéből érkeznek fiatalok. Fontos, hogy a mai kiüresedő világban a gyerekek minél hamarabb találkozzanak azzal a gondolattal, hogy kik vagyunk és miért vagyunk ezen a világon. A családunk és Varga Sándor számára is nagyon fontos magyarság megélése és ennek tanítása. Az évek során nem volt mindig könnyű és egyszerű a forrásokat megszerezni a táborhoz, de a megszervezése és megtartása a család és a barátaink életének részévé vált. Sosem volt kérdés, hogy itt a Kárpát-medencei fiatalokat összehozzuk és megmutassuk, hogy igen mi összetartozunk.”

Tudjuk, hogy időközben a Fortis Hungarorum Egyesület, Anna és Bálint is besegít a munkába, olyan szinten, ami példaértékű. Ugyanakkor megmaradtak azok a támogatók országos szinten is, akik lehetővé teszik, hogy esztendőről-esztendőre Csíksomortánban találkozhassunk. „Ha a gyakorlati és a szervezési oldalát

nézem, akkor azt kell mondjam, hogy a gyermekeink belenőttek ebbe a történetbe. Mindkettőjüknek nagyon fontos- bár már dolgozó emberek-, hogy erre a tíz napra el tudjanak jönni. Ugyanakkor nemcsak a családtagjaim, de azok a művészek is fontosak, hogy ezt a tíz napot együtt tudják tölteni és segítsék a fiatalokat. A támogatók sorában évről-évre van változás, de az állandó támogatóink között ott van Székesfehérvár Önkormányzata, és most már évek óta a Miniszterelnökség és Kövér László az Országgyűlés elnöke is a kiemelt támogatók közé tartozik.”

Mennyire jelent megerősítést, hogy esztendőről-esztendőre itt vannak köztünk mindazok, akiknek köszönhetően folyamatosan fejlődhetnek a fiatalok?

„A tábor nem képzelhető el nélkülük, mert egyik oldalról természetesen nagyon fontosak a magasztos gondolatok, a nemzeti építése, a magyarságunk megélése, de ez mégiscsak egy verstábor, amelynek fontos a szakmai része, hiszen a fiatalok azért kapnak ide meghívást, mert különböző szavalóversenyeken bizonyították már tehetségüket. Ezért nekik itt az nap jelentős részében szakmai tréningek zajlanak.

Kubik Anna, Ráckevei Anna és Rubold Ödön olyan ikonikus alakjai a mai magyar kultúrának, akiktől a gyerekek nemcsak a szakmát, de az életet is tanulhatják, hiszen az ő munkásságuk példaértékű a mai magyar művészetben. Nemkülönbön fontos számunkra Milus Marianna beszédtanár, illetve a Cédrus Táncegyüttes két kiváló koreográfusa, Lőrincz Beáta és Varga Zoltán munkája, mint ahogy fontos számunkra, hogy évről-évre itt van velünk Dékány Sixtus ciszterci szerzetes a tábor lelki atyja, illetve a Misztrál együttesből Heiczinger

Mika és Török Máté és a csíksomortáni vezetők.”

A táborlakók számára nemkülönbön fontosak a kirándulások is, hiszen így megismerhetik Székelyföldet. Ezek milyen elvek mentén szerveződnek?

Ez mindig nagy kihívás, mert minden esztendőben vannak visszatérő diákok is, mi pedig szeretnénk újat mutatni, a másik oldalról pedig a programoknak kapcsolódniuk kell az adott tábor tematikájához. Ebben az évben a Petőfi 200 évforduló kapcsán mi is a költő útjába eredtünk. Azt gondolom kihagyhatatlanok azok a helyszínek, amelyeket Petőfi Sándor élete utolsó napjain bejárta, tehát próbáltuk e-köré szervezni a programokat, amelyek ehhez kapcsolódnak. Ezen kívül természetesen olyan programokat is beépítettünk, amelyek kiemelten fontosak azok számára, akik a Vajdaságból Felvidékről Kárpátaljáról vagy az anyaországból érkeztek. Csíksomlyó mellett vagyunk, így egyértelmű és evidens a gyerekeknek, hogy a Nyeregbe minden esztendőben elzarándokolunk.

Minden tábor vége a következő tábor kezdete, milyen jövőképe van a Varga Sándor Verstábornak?

„Azt gondolom folytatni kell, hiszen minden tábor végén megkapjuk a visszacsatolást a fiataloktól, hogy egy család vagyunk.”

Chapman-Varga Anna

Chapman-Varga Anna otthonról üzent haza. Mélységesen emberi gondolatai biznyságot adnak arról, milyen lélekemelő elkötelezettség bújjik meg a tábor közösség-építő mindennapjaiban.

„Hemingway mondja, hogy az ember soha

nem tudja, hogy mi az a karácsony, amíg egy idegen országban el nem veszíti. Kicsit én is így érzem most magam a Verstáborral, mert bár én nem veszítettem el a Tábort, és végülis nem vagyok idegen országban, de mégis idén csak a távolból, "kívülállóként" tudom követni az eseményeket. Minden este alig várom, hogy Simon Erika (a tábor remek fotósa) feltöltse az aznapi képeket, hogy aztán tüzetesen végig böngésszem őket. Minden arcot egyesével megvizsgálok, élvezem így távolról is a mosolyokat, a meghatottságot, a jókedvet, csíksomlyói lankákat, a magas fenyőket, az utánozhatatlan Verstáboros hangulatot. És igen, talán így a távolból még erősebben érzem, hogy mit is jelent a Székelyföldi Varga Sándor Verstábor. A Verstábor mindenek előtt együttlét – sok-sok finom lélek találkozás, és a végtelen időben egy pár pillanatra való összekapcsolódása. Barangolás az irodalom, az önismeret, az Isten keresés, az egymásra figyelés és a Hargita meredek csúcsain. Ó, hogy szeretem én ezt a Tábort :) Az idei Verstábor vezéralakja a lánglelkű Petőfi Sándor. Idén már nem csak a bátorsága, elszántsága, tehetsége, őszinte, tiszta költői hangja miatt nézek fel rá, hanem eszembe jut, hogy bizony ő is férj volt és apa. Micsoda önfeláldozás...olyan erős hazaszeretetet munkált benne, amit mi ma el sem tudunk képzelni, fel sem tudunk fogni valószínűleg. Kívánom, hogy ez az idei Verstábor kölcsönözzön egy kicsit mindannyiunknak Petőfi szenvedélyéből a haza és a magyarság iránt, vigyük el magunkkal, tartalékoljuk el, és rosszabb napjainkon vegyük elő. Petőfi szenvedélyes és önfeláldozó hazaszeretetéből merítsünk erőt, hogy az idő, népek és háborúk sodrásában is képesek legyünk megőrizni a kultúránkat, hagyományainkat, anyanyelvünket.

Gondoljunk Petőfire, és hiszem, hogy lesz erőnk egymás felé fordulni, segítőkézet nyújtani, és lesz bennünk bátorság magyarságunkat büszkén megélni!"

Varga Bálint- Tegnap, ma, holnap

"Magyarnak lenni büszke gyönyörűség" vallja családjával együtt Mihályi Magdolna, s valóban... Varga Bálint a csupa nagybetűs fiú értékrendje nemcsak a valahavolt csodáit, de a mátt és a jövőt is fókuszban tarja, s teszi ezt tisztelettel és elkötelezettséggel. "Verstábor. A 11. Székelyföldi Varga Sándor Verstábor mottója: „Szabadság, Szerelem!”, Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója végett. Úgy gondolom, hogy Petőfi szellemisége és ez a mottó különösen fontos a mai világban, kiváltképp ebben az időpillanatban amikor élünk. A 21. század, főképp az elmúlt pár év olyan viharos és veszélyes időket hozott, amiben a költő gondolatai és tágabban tekintve az egész reformkor irányadó tud lenni a jelenkor magyarjainak. Fontos, hogy tisztelettel emlékezzünk Petőfinek és bajtársainak áldozata előtt, amelyet a magyar nép szabadságáért hoztak. Mindemellett erőt kell merítenünk abból a szellemi felvirágzásból is, amely gyakorlatilag létrehozta a ma általunk ismert magyar kultúrát. A kultúrát tágabb értelemben meg

ebben az esetben, amibe beletartozik a tudományos élettől kezdve, az építészetet át, a gazdaság felvirágzása is. A ma embere már készpénznek veszi a szabadságot, és hajlamos elfelejteni, hogy a szabadság nem terem, hanem őseinktől kaptunk ajándékba, amelyért ők oly sokat küzdöttek.

A tábor általános érvényű célja, hivatást teremteni magyar és magyar között. Évről-évre bebizonyosodik, hogy 10 nap alatt életreszóló barátságok tudnak kialakulni, távolságtól függetlenül. A híd építő kövei a magyar irodalom, költészet, néptánc, népzene, illetve a történelem. A tábor során a fiatalok közelebb kerülnek a gazdag magyar kultúrához, amelyet a tábor után tovább tudnak erősíteni.

A magyarság mellett a tábor igyekszik egy olyan értékrendet is megismertetni a diákokkal, amelyekről egyre kevesebbet lehet hallani, olvasni. Ez az értékrend pedig a Családon, a Hazán és a Valláson alapszik. Számos beszélgetésre igyekszünk sort keríteni, ahol ezen értékrend fontosságát hangsúlyozzuk, igyekezve rámutatni arra, hogy több ezer éves értékrendnek igenis helye van a mai világban, és nem csak helye van, de még mindig biztos támasz a mai viharos világban.

Számomra a verstábor egy egész évre kitartó lelki feltöltődést nyújt. A fáradhatatlan közös munkája a sok tehetséges fiatalnak, a rengeteg segítőkész táborcsinálónak és táborvezetőnek mind abban a gondolatban erősít meg, hogy jól szervezett közös munkával és lelkiismerettel nagyszerű dolgokat lehet létrehozni. Kívánom, hogy a megannyi gondolat és pozitív érzélem mellett, ezt is vigyük magunkkal a tábor résztvevői: A munka nemesít, a feladat adott, a magyar nemzetet gyarapítanunk kell tudással, tehetséggel, büszkeséggel és összetartozással."

Szabadság, szerelem

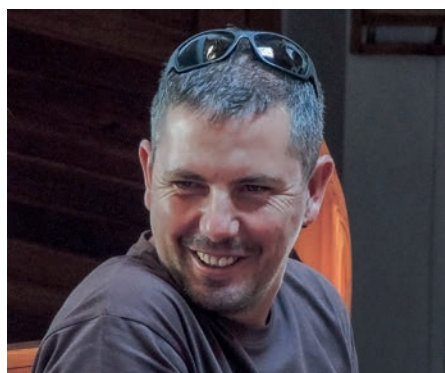
Megnyitotta kapuit a XI. Székelyföldi Varga Sándor Verstábor, Csíksomortánban, amelynek keretében, tíz napon át székelyföldi, felvidéki, délvidéki, kárpátaljai és az

anyaországból érkezett fiatalok mélyíthetik el tudását, a Petőfi Emlékévből, amelynek hívógondolata: Szabadság, szerelem. Mihályi Magdolna a tábor főszervezője, az alapító Varga Sándor özvegye kiemelten fontosnak tartja, hogy ma már a teljes Kárpát-medencei magyarságból érkezhessenek fiatalok, akik ezzel is megerősítik identitásukat. Ennek tükrében színes, változatos programok várják a fiatalokat, az anyaországból érkezett színművészek, a népi kultúra ismert alkotói segítségével, és a hagyományokhoz hűen nemcsak útmutatást kapnak előadói készségeik fejlesztéséhez. A tíz nap során, a szakmai programokban Kubik Anna, a tábor szakmai vezetője, a magyar líra egyik első számú gondozója, Ráckevei Anna és Rubold

Ödön színművészek segítségével a fiatalok verseket tanulhatnak és elemezhetnek. Milus Mariann beszédtanárnak köszönhetően elmélyíthetik tudásukat a beszédtechnika rejtelmeiben, hogy aztán Lőrincz Beáta és Varga Zoltán, a Cédrus Táncegyüttes művészeti vezetőinek útmutatásával bensőséges kapcsolatba kerülhessenek a népi kultúra táncos gyökereihez. A Misztrál együttes tagjai, Heinczinger Mika és Török Máté társaságában belekóstolhatnak a színpad varázsába is, Dékány Sixtus ciszterci szerzetestől pedig komoly lelki töltetést is kaphatnak, hogy aztán számtalan helyszínen megtapasztalhassák a székelyföldi népi kultúra és történelem semmihez sem hasonlítható eredendőit.

Együtt, egymásért

Szilveszter Zombor, a tábor gazdája

Összegyűlnek a Kárpát-medencei fiatalok, és jó érzéssel tölt el, hogy ennyi fiatalot látok, és hogy kihozzák magukból a tíz nap alatt a maximumot, és nagyon sok szép dolgokat alkotnak közösen. Itt vagyok egész nap köztük, és ez pozitívan tölt fel.

Milus Mariann, beszédtanár

Ennek a tábornak a témája Petőfi köré csoportosul, két fő gondolat köré épül, ez a szabadság és a szerelem, ami minden ember életében fontos fogalom. Ezek a dolgok, főleg a szabadság nagyon fontos, mert nem gondoltuk volna, hogy megéljük, hogy Európában háborús helyzet alakul ki itt a szomszédban. A szabadság korlátozásával már Petőfiéknek is szembe kellett nézniük, de másutt, ahol nincs háború, ott sem biztos, hogy mindenki szabadnak érzi magát, vagy megéli a szabadságot. Nem feltétlenül azért, mert külső gátak miatt nem szabad, inkább a lelki gátjai miatt érzi ezt. Lehet, hogy a szabadság csak egy illúzió, amit kergetünk, a szerelemnél nemkülönb, de fontos hogy tegyünk érte.

Dékány Árpád Sixtus, ciszterci szerzetes

Arra emlékszem, hogy gyerekkoromban szerettem Petőfit szavalni. Amikor idefele jöttem, az autóban gondolkodtam, hogy mire érdemes fókuszálni, illetve, hogy én mit tartok hangsúlyosnak Petőfivel

kapcsolatban, és arra jutottam, hogy nem az irodalmi és nem a politikai szerepét, a tehetségét, hanem azt a fajta hősiességét, amit úgy nevezünk, hogy kiállás, nem valami ellen, hanem valami mellett, és, hogy ez mennyire fontos dolog manapság az ember számára. Nyilván nem fegyveres harccal, de bizonyos kardoskodással védelmezzük az emberi értékeket, a társadalmi, szociális viszonyokat, mert egy olyan valóságban élünk, ami kiprovokálja ezt a kiállást. Az erények tekintetében pedig a hűségre kell helyezni a hangsúlyt. A hűség valamihez, nem egy fanatikus elkötelezettség, nem paranoiás ragaszkodás, hanem vállalva bizonyos áldozatokat kell megélni. Petőfi életében, az akkori viszonyok között, ez egy meghatározó kérdés volt, mert nem tudott volna ilyen emberi nagysággá válni, ha ez a belső elkötelezettség nem fogalmazódik meg benne, amelyből az utókor, a jelen is sokat tanulhat.

Fehér Ilona, igazgató, Márton Ferenc Általános Iskola

Nekünk, a Márton Ferenc Általános Iskolának nagyon sokat jelent, hogy Csíksomortánban minden évben megszervezik a Varga Sándor Verstábort, és idejönnek a Kárpát-medence különböző részéről a gyermekek, hogy itt tanulhassák a verseket a mi gyerekeinkkel, és a mi gyerekeinknek ráadásul külön élmény, hogy házigazdák is lehetnek ebben a táborban. Úgy gondolom, hogy a verstáboros gyerekeknek ez egy óriási lehetőség, hiszen a táborban olyan vezetőik és oktatóik vannak, hogy segítségükkel lehetőséget kapnak a további pályájuk megalapozásához, és

nem utolsósorban közelebb kerülhetnek az irodalomhoz, a vershez.

Heinczinger Mika, Misztrál együttes

Szabadság, szerelem! Igazából Petőfinek eza két szava beleégett az emberekbe, a Talpra magyar! mellett. Érdekes, hogy ő mindig két szóval mond nagyot, és talán ez a verstábornak is feladata, hogy talpra álljunk, és megérezzük a szabadságot a szerelemben, a versek szerelmében.

Lőrincz Beáta, Varga Zoltán koreográfus, Cédrus Táncegyüttes

Az idei tábor hasonlóan az előzőekhez, nagyon inspiráló. Mindig hálát adunk a Jóistennek, hogy itt lehetünk újra. Vannak hasonlóságok és vannak különbségek, azt gondolom, hogy mindenki nagyon-nagy örömmel jön, azok is akik korábban már voltak itt. Az idei táborozó társaság egy nagyon kedves, érzékeny, gondolkodó fiatalokból álló közösség, nagyon-nagyon jó velük. Az első táborútnél többen odajötttek a fiatalok közül, akik itt voltak már korábban is, népdalokat énekeltünk és hozták elő azokat a kincseket, amiket korábban tőlünk tanultak az előző években, és elmesélték, hogy a Színművészeti Egyetemre való felvételre ezeket az énekeket vitték, és hogy mekkora dicsőretet kaptak érte. Ez mindig jó érzéssel tölti el az embert, mert nem dolgoztunk hiába, hagyunk bennük egy olyan nyomot, ami talán az életük végéig elkíséri őket. Ebben a táborban is nagy élmény foglalkozni velük és mindig megpróbálunk valami olyat megmutatni a népművészeti hagyományainkból, ami kapcsolódik a tábor témájához. Idén a Petőfi bicentenárium kapcsán így aztán egy olyan népdalt

kerestünk, ami nem annyira közismert. Ennek egy Petőfi vers az alapja, bár nem lehet tudni, hogy Petőfi írta és a nép ajkára került, vagy Petőfi hallotta valahol és abból írt egy költeményt, de tény, hogy benne van a Petőfi összes kötetben, ez a Hegyen ülök, búsan nézek le róla. Ez egy Széki lassú lesz, amire táncolnak és énekelnek is, ami arra nagyon alkalmas, hogy közösséget formáljunk belőlük, hiszen az, hogy hány fiú és hány lány van nem érdekes, az a lényeg, hogy együtt közösen nagy körben vagy akár párosával, mindegy, hogy milyen összetételben együtt táncoljanak együtt énekeljenek.

Török Máté, Misztrál együttes

Nem feltétlenül a tanítás az elsődleges, ami eszembe jut hogy ha idejövök hanem a közösségépítés, amit ők maguk itt találkozva tudnak megélni és megtapasztalni. Nem ismerjük egymást, tehát mindig egy olyan új közegbe kerülünk bele ahol egymástól tudunk tanulni, tehát ez a tanítás, tanulás ez így történik. Hatalmas dolognak érzem, amikor a fiatalok között olyan közösségek tudnak kiépülni, amely a saját közegükben, a saját lakóhelyük környékén ebben a formában nem tud megvalósulni, hiszen különböző földrajzi helyekről érkező fiatalokról van szó, és egy ilyen tábor alkalmával lehetőség nyílik arra, hogy itt olyan barátságok köttessenek, hasonló értékrendek mellett, amik megmaradna akár életük végéig is, ha ezt ők úgy szeretnék és a lehetőség nyújtása, azt hiszem az egyik feladata a tábornak, hogy ez megvalósuljon.

Hornyák Gábor, tábori gazda

Ez a tábor isteni kegyelem a gyerekek oldaláról és nekünk felnőtteknek is. A gyerekek számára azért, mert tíz napon át nagyszerű emberek segítségével ismerkedhetnek meg egymással, gyönyörű

tájakon találkozhatnak, merülhetnek el az irodalomban, a néptáncban, a zenében, ahol a szakmai vezetők személye biztosítja azt, hogy a vonalvezetés stabil és a végeredmény pedig nekem résztvevőnek azért csodálatos, mert amellet, hogy láthatom a szakmai műhelymunkát belülről és ámulattal nézhetem, ennek a végeredményét a gála formájában, és utána öröm tölti el minden egyes alkalommal szívemet, mert azt látom, hogy legalább egy busznyai gyerek van, aki a magyar kultúrát a szívügyének tekinti, amelyet megfelelő gondozás mellett szárba szökkentik a szakmai vezetők, és remélhetőleg úgy kerülnek haza, hogy otthon ez a ez a szárba szökkent virág aztán majd tovább él és a környezetét is magához vonzza és a magyar kultúra a magyar irodalom így tud tovább élni.

Rubold Ödön, Jászai Mari-díjas színművész, érdemes művész

Nekem évről-évre nagy lelki feltöltődés a Székelyföldi Varga Sándor Verstábor. Idén volt időm készülni a gyerekekből is, minden információt amit lehetett leszedtem róluk az internetről, és természetesen készültem Petőfiből is. Nagyon vártam már, és nagyon örülök hogy újra itt lehetek. Nagy meglepetés volt, hogy a gyerekek mit tudnak és mit nem tudnak, mennyire szeretik, mennyire ismerik Petőfit, és el kell mondjam, hogy negatív értelemben nagyon kellemetlen meglepetések értek, hogy kvázi az emlékeik a kötelező iskolai ünnepélyek, a forradalmi Petőfi, és ezen túl nagyon keveset tudnak róla. Ez engem inspirál, mert most már 41-42 éve a pályán vagyok, és fontos számomra, hogy a gyerekeknek egy kicsit kinyissam a szemét arra, hogy egy költő, egy ember, akinek ilyen oldala is van, olyan oldala is van, és ugyanúgy változik mint minden a világban, és hogy Petőfi mennyire színes egyéniség. Örültem azoknak a programoknak, amelyek kifejezetten Petőfi székelyföldi kultuszát igyekeznek megmutatni, megható például, hogy Székelykeresztúron még ünneplik, hogy egy olyan sír van a temetőben, ahol a köznyelv szerint Petőfi megpihent, de fejet hajtának és ünnepséget tartanak ott is, ahol soha nem járt. Ez számomra megható, hogy micsoda ragaszkodás és közösséget összetartó erő még mindig az a név, hogy Petőfi Sándor.

Kubik Anna, Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész, érdemes művész

Őszintén szólva kíváncsi voltam, mert volt egy kis félelem már otthon is, hogy esetleg a mai fiatalsághoz nem áll közel Petőfi Sándor költészete, és sajnos ez az első beszélgetés során be is igazolódott, és mindannyiunkat, akik a próbálunk a versmondással, a versmondásra való felkészüléssel törődni vagy segíteni őket ez eléggé meglepett. Mindezt annak tulajdonították a fiatalok, hogy sok a kötelező és manapság nem divatos Petőfit mondani, Petőfit olvasni. A táborban ezen próbáltunk változtatni és szerintem mára már egy kicsit sikerült is felkelteni bennünk az érdeklődést. Eddig keveset tudtak az életéről, és most hogy így kibomlik előttük a költő életútja, hiszen jártunk egy-két helyen Petőfi nyomában, nemcsak virtulisa, hanem valóságosan is, már nagyobb az érdeklődés. Most, hogy hallgatjuk a verseket - egy kötelező verset kellett megtanulniuk -, most már szerintem már elég színes a választékuk is ahhoz, hogy elkezdjenek érdeklődni. Ennek én nagyon örülök, mert az én generációmnak Petőfi még egy hihetetlen nagy felfedezés és csoda volt. Egy kicsit megrökönyödtünk, hogy a maiakhoz nem áll annyira közel, de ha már ez megtörténik a boldog boldog lesznek.

Ráckevei Anna, Jászai Mari-díjas színművész, érdemes és kiváló művész

Aki már egyszer volt itt, és aki még sosem volt, az meglepődik először, aztán napról-napra oldottabban vesz részt a programokban, és hát kimerítő a programok sora minden évben hála Istennek. Az idén Petőfi a központi téma, ami a szívemhez közel van - nyilván ki lehetne más-, és nagy örömmel veszem észre, hogy a fiataloknak

is egyre izgalmasabb, mert úgy jönnek ide, hogy nagyon keveset tudnak Petőfiről, vagy egyáltalán nem érdekli őket, de aztán azért mégiscsak lapozgatják, hiszen kellett hozni Petőfi verset, de távolról érkeznek meg hozzá, és a mai napon például nagyon jó versválasztásaik vannak, ami azt jelenti, hogy kellett, hogy lapozgassák, olvassák Petőfi sorait, és örömmel fídzem fel, hogy hogy egyre jobban érdekli őket és egyre egyre nagyobb örömmel hallgatják a társaikat is fedeznek fel új és új gondolatokat, a mi Petőfink zsenialitását.

Ferencz Csaba, polgármester,
Csíkpálfalva

Hála Istennek a Verstábor a település része lett, tizenegyedik alkalommal találkozhatunk Csomortánban, mai azt is jelenti, hogy a táborlakók és a falubeli fiatalok egymára találtak. Kölsönösen segítik és támogatják egymást, a helyiek szeretik verseket, a versmondást, a táborlakókat pedig a helyiek kultúrája, tánca, és ez egy fontos jövőképet mutat mindannyiunknak.

Varga Eszter

Én 2016-ban kerültem ide, nagyon sokat adott nekem a verstábor. Hálás vagyok, mert részese lehetek ennek. Valószínűleg nem lennék az az ember, aki most

vagyok, ha nem jöhöttem volna ide. Gondolkodtam azon, hogy vajon eljön-e az a pont valaha az életemben, hogy azt érzem ez a tábor már nem fér bele. Ha nem is táborcsinálóként, de tíz év múlva is szeretnék ennek a tábornak része lenni, egészen addig, ameddig megrendezésre kerül.

Farkas Eszter

Idén először vagyok táborcsináló, táborozóként élveznem kellett minden jót, amit a programok nyújtottak. Jól érzem magam ebben, eleinte tartottam ettől a feladattól, de rájöttem, hogy nincs mitől félni. Szívesen csinálnám ezt a következő években is. Imádok itt lenni, szeretem ezt a tájat, a szállót, az embereket, a levegőt. Mindent ami itt van. Nagyon szerettem új embereket, táborozókat megismerni és ez továbbra is így van.

Kozáry Lenke

Négy éve jártam itt először táborozóként, most újra eljöhöttem táborcsinálóként. Nagyon megtetszett a légkör és ez a hely, visszavágytam. Jó érzés számomra piros pólóban lenni, mert tudok segíteni másoknak. Minden programon ugyanúgy részt veszünk, a tréningeket kivéve. Nekem a tábortűz és a tánc volt a kedvencem, amikor táborozó voltam.

Bakó Fanni, Székesfehérvár

Petőfi korban talán a legközelebb áll a táborozó fiatalokhoz bármilyen más költőnkhez képest, szóval talán azt a fajta pimaszságot és merészséget amit ő magában hordozott kicsit jobban át tudják érezni és jobban meg tudják érteni azt az életmódot, életérzést, hazaszeretetet és nemzeti öntudatot, amit ő képviselt. Ehhez a tábor nagyon nagy segítséget ad, hiszen a kirándulások során körül járjuk Petőfi életét és megismerkedünk tényleges személyével.

Szipola Antal, Székesfehérvár

Az én olvasatomban, ennek a tábornak az a célja, hogy táborozók, tábor csinálók és a mentorok egy erős közösséget hozzanak létre, ami összetart. Én első éves táborcsinálóként megpróbálok mindent megtenni azért, hogy fennartsuk ezt a lelket és segítsek a táborozóknak abban, hogy minél könnyebben vegyék azokat az akadályokat, amiket anno elénk is eléngördítettek.

Farkas Angéla, Székesfehérvár

Ez az első verstáborom és hónapok óta vártam, hogy itt legyünk, hogy megtapasztalhassem amit a régi táborozók meséltek. Itt kiszakadhatunk a megszokott életünkől. Örülök, hogy a velünk dolgozó szakemberektől kellemes légkörben tanulhatok. Ellentmondásos a kapcsolatomban Petőfivel, de már a Petőfi-rock előadás alatt közelebb kerültem hozzá, a tábor szintén jó alkalom erre.

Gál Ede, Csíkcsomortán

Én helyi vagyok, hat éves korom óta részt is veszek a programokon, bár táborozóként csak második éve. Így kötöttebb, de nekem ez tetszik és a jövőben is szívesen részt veszek ebben. Sok érdekes programunk van, igaz estére nagyon elfáradunk. Szeretem, hogy énekelünk, táncolunk, a tréningek is aktívan telnek. Régebben is mondtam Petőfi verseket, nekem tetszenek.

Dóczy Boldizsár, Kiskövesd, Felvidék

Én egy kis faluból jöttem, különdíjként kaptam a verstáborra lehetőséget. Öt éves korom óta mondok verseket, gyakran járok versenyekre. Igyekszem mindig megfelelően verset választani, de hasznos, hogy erről is beszélünk. Sokat tanultam már Petőfiről, de rengeteg újat tudtam meg a napokban. Nagyon jól érzem itt magamat, tetszenek a tréningek, a tánc feldobja a napokat.

Oláh Réka, Törökfalva, Vajdaság

Egy Petőfi Sándor szavaló versenyen kaptam a táborozásra lehetőséget. Sokáig nem kedveltem a költészetét, de meg tudom találni azokat a verseit, amik nekem szólnak. Félve jöttem a táborba, tartottam az új emberekkel való találkozástól, de nagyon jól érzem itt magamat, a társaságnak, a programoknak és a foglalkozásoknak köszönhetően

Bódis Boróka Ajsa, Kápolnásnyék

A Fehérvári Versünnep kapcsán lett lehetőségem eljönni a Székelyföldi Varga Sándor verstáborba. Tavaly nem mertem, tartottam a hosszas távolléttől, ahogy idén is. Tetszik a tábor tematikája amire egyébként számítottam, valamint a munkafolyamat, élvezem a programokat. A tánc nagyon tetszik, idáig nem foglalkoztam ezzel. Kezdek Petőfivel is közelebbi kapcsolatba kerülni.

Furtenbacher Dorina, Mór

Ez a második alkalom, hogy részt vehetek ebben a táborban. Tavaly is nagyon jól éreztem magam, reméltem, hogy visszajöhetek. Jó a társaság, ebben a környezetben fel lehet tölteni még a sűrű napok ellenére is. Tartottam attól, hogy idén Petőfivel fogunk foglalkozni, de meglepően más szemszögből tekintünk rá és a költészetére, emiatt pedig sokat változott a véleményem róla.

Bálint Anita, Székelyföld

Ebben az évben a versennyel az volt a célom, hogy a tavalyi év után idén is visszajöhessenek ide, mert itt a verstáborban mindenki nagyon kedves és ez egy nagyon befogadó közösség. Szóval így, hogy már másodjára vagyok itt, már voltak kisebb fajta úgymond elvárásaim a 10 nappal kapcsolatban, hogy ugyanolyan jók lesznek e a programok, ugyanolyan jól fogom e magam érezni. Szerencsére sok minden változott a tábor menetében, sok

új hely várt most minket és új emberek, szóval ez egy kellemes meglepetés volt.

Török Laura, Székesfehérvár

A tábor témája engem kettősen érintett, mert alapvetően nem foglalkozom Petőfi műveivel és életével annyit, mint más szívemhez közelebb álló költőkével. Viszont itt a táborban a téma mélyére ásunk és olyan verseket ismerünk meg, olyan tényeket tudunk meg róla, amikről az alapvetően nem hallunk.

Lengyel Emma, Vajdaság

Nagyon izgultam, hogy mi minden fog itt történni, és nyilván vártam, hogy merre fogunk utazni, kirándulni, mert sosem voltam még Erdélyben. Nekem a legjobban a csoportos órák tetszettek, mert szerintem nagyon érdekes, hogy mindannyian szabadon elmondhatjuk a véleményünket az adott témáról, és egymás gondolataink keresztül visszük tovább a beszélgetést, inspiráljuk egymást.

Mihalovic Veronika, Kárpátalja

Hihetetlenül vártam, hogy visszatérhessek idén is ide a táborba és találkozhasak a régi és az új emberekkel. A tavalyi év után szinte olyan ez a hely, mintha hazajönnék. Az idei téma tárgya, Petőfi már sokszor szinte a csapból folyik, de szerintem az a lényeg, hogy itt most a költő minél több oldalát megismerjük és ne csak a jól ismert iskolai versei alapján ítéljük meg.

Kosztju Fanni, Kárpátalja

Én azért jelentkeztem idén is szavalóversenyre, hogy vissza tudjak ide jönni, mert tavaly nagyon nagy hatással volt rám a tábor, megtanított arra, hogy hogyan nyíljak meg és hogyan szeressem meg méginkább a verseket. Ebben a táborban amellett, hogy az új emberekkel megismerkedtem, az volt a célom, hogy minél több mindent tanuljak és új technikát sajátítsak el.

Galovics Luca, Székesfehérvár

Ez egy olyan hely, ahol lehet alkotni. Itt olyan emberekkel vagyunk összeforva, akik kihozzák belőlünk a kreativitást. A téma nekem nagyon tetszik, hiszen akármennyire is megosztó a fiataloknál Petőfi, nekem az egyik kedvenc költőm, és szerintem ez remek alkalom arra, hogy azoknak a társaimnak, akik esetleg nem annyira kedvelik, bizonyítsam, hogy mennyi zsenialitás volt mind a költészetében, mind a személyében, és megéri mélyebben foglalkozni azzal, hogy ki volt ő.

Tóth Marietta Júlia, Székesfehérvár

Nagyon sok igazán jó és ritka beszélgetésben vettem itt részt a táborban. A ritkát úgy értem, hogy nem sokszor tudunk a korosztályunkból ennyire sok értelmes, művelt emberrel akár a költészetéről ilyen elmélyülten beszélgetni és úgy érzem, hogy ez a környezet erre pont a megfelelő lehetőség, ami engem nagyon jó érzésekkel töltött el.

Petőfi útján

Petőfi nyomában címmel egy egész napos kiránduláson a táborlakók Borbély-Kiss László pedagógus-idegenvezető értő vezetésével megismerkedhettek a költő tragikus halálának történetével. Ki és hol látta utoljára a hazáját hűen szerető Petőfi Sándort? Mi történt a nemzeti költőéjvel a segesvári csata után? Lehet-e bármit biztosan állítani a kétszáz éve született Petőfiről? Kérdések sorozata, amelyre választ vártunk és kaptunk, hogy mit őrzött meg a helyi emlékezet az 1849-es események kapcsán. A megannyi különböző változat és eltérő, egymásnak ellentmondó feljegyzések sok kisebb töredékre bontják a történetet, éppen ezért számtalan irányba fordult történészek és visszaemlékezők narratívája, megannyi feltételezés született a költő haláláról.

Székelykeresztúr

Borbély-Kiss László gondoskodó tisztelettel és szakmaisággal ismertette meg a csatát megelőző napon Székelykeresztúrra érkező Petőfi Sándor emlékét őrző múzeum relikviáinak történetét, kiegészítve az emlékét őrző szobrok, a Gyárfás-kúria területén megtalálható legendás körtefa sorsával, illetve a néphagyomány által megőrzött események sorával.

Fehéregyháza

Az 1848/49-es szabadságharc utolsó ütközeteinek egyikére a világosi fegyverletétel előtt két héttel került sor, 1849. július 31-én Erdély belső területén, Segesvár városa mellett Fejéregyházán. Mai tudásunk szerint ebben az összecsapásban esett el Petőfi Sándor. Az erdélyi magyar haderőt 1848 decemberétől a lengyel származású, Bem József tábornok vezette. Mellette, tisztikarának tagjaként bukkant fel Petőfi Sándor, akinek a tábornok őrnagyi rangot adományozott, hogy távol tartsa a harcok legveszélyesebb helyeitől. Igyekezete azonban kudarcot vallott, Petőfi harcolni akart az erdélyi magyar erők végső összecsapásában, ahol beteljesült csillagsors avatta

örök időkre a magyarság legendájává. A fehéregyházi Petőfi Sándor-émlékmúzeum meglátogatásakor megismertük azt a verziót is, amelyet az erdélyi magyarság évtizedek óta a Petőfi-kultusz fontos részeként tart számon. Borbély-Kiss László elmesélte, hogy a rengeteg kutatómunka, a témérdek, nem kis számban fennmaradt cikkgyűjtemény és koronatanú, a Petőfiről és az eltűnéséről írott könyvek csak részei mindannak, amit a költő haláláról és annak körülményeiről tudni lehet. A Fehéregyházán lezajlott ütközet sorsfordító pillanatait, (amelyre a köznyelv segesvári csataként emlékezik), s amelyben Bem tábornok serege nem tudott

ellenálni az osztrák-orosz túlerőnek, s Petőfi Sándor hősi halálával végződött, egy a maga teljességében a magyar reformkort megidéző kiállítás mutatja be. A megbízható források szerint Lengyel József székelykeresztúri orvos látta utoljára életben Petőfi Sándort. A koronatanúnak egy visszaemlékező leírásából lehet tudni, hogy az Ispánkút előtti jobb kanyarba érve, az orvos visszahézt és akkor, abban a kijelölt szakaszban látta a költőt. „Én mindig azt mondom: innen vonult az örökkévalóságba.”

Bonczidai Éva: Petőfi Sándor és a reformkor

A Verštábor idei előadásainak sorában Bonczidai Éva a Magyar Kultúra magazin főszerkesztője, Petőfi Sándor és a reformkor hozta változásokról szóló előadásában kivételes kontextusban idézte meg a szabadság költőjének alakját.

Kosztolányi mondta: „Ha valamikor, sok-sok ezer év múlva felébredtenének a síromból s hirtelen arra kérnének, hogy nevezek meg egy költőt, ezt mondanám: Petőfi.”

Népszerű költőnk tudatosan és cselekvőn vett részt a magyar történelem folyásában. Ő a cselekvő hazaszeretet példája, a reformkor polgárosulási törekvései, a nemzeti függetlenség eszménye, a népiesség általa vált közkezdveltté, mert őszinte, közvetlen, természetes a hangon szólt hozzánk. Ápolta és hirdette a magyar nyelvet, ablakot nyitott a természet csodáira, beszélt a lélekről, érzésekről. Ezért adott nagyon sok pluszt az az előadás, ami a reformkor és Petőfi Sándor kapcsolódási pontjait elemezte-kicsit másként...

„A mai előadásunk egy kérdést tett fel. Mit tennél egy időkapuszalába?, ami kötődik a Petőfi bicentenáriumhoz. A Magyar Kultúra magazin képviselőjében érkeztem ide, és idén minden lapszámunkban kapcsolódunk az évfordulóhoz. Részünkről ennek bizonyos kontextualizáló jellege van. A kérdés, hogy miről is szólt a reformkor, miért is volt fontos ez az időszak és mi váltotta ki ezt a közös gondolkodást, nemcsak magyar nemzet, hanem Európa szerte a nemzetek körében. Amit mi keresünk, hogy volt-e olyan közös tapasztalat, olyan közös trauma, amire a reformkor válasz lehetett, Miként jött létre az a hatalmas tettvágy, amivel letették annak a világnak az alapjait, amit most látunk magunk körül. Körbejárjuk, hogy ez miként jelenik meg Petőfi Sándor költészetében, hogyan befolyásolta életét egy-egy érzélem kitérés, vagy egy olyan járvány mint a kolera.

Segesvár története

Segesvár, Sighisoara, Schaessburg, a Nagykükküllő fölé emelkedik csodálatos várával, ma is látható, 10 őrtornyos várfalával, soknemzetiségű, békében élő lakóival. Hajdanán a magyar királyság, határainak őrzésére, hozta be ide a szászokat. A megélhetési lehetőség biztos letelepedést biztosított nemcsak a szászok, hanem a románok, magyarok, zsidók, cigányok számára is, akik azóta is a békés együttélésről adnak példát. Ez egy olyan város, ahol nem lehet unatkozni, és ezt Borbély-Kiss László pedagógus-idegenvezető vezetésével meg is tapasztaltuk.

Torjai Büdös-barlang

A sok-sok felkészülés mellett, szükséges a kikapcsolódás, így a tábor történetében először a tábor lakói látogatást tettek a Bálványosi hágón, a Büdös-hegy oldalában található, 1052 m tengerszint feletti magasságban, a Torjai Büdös-barlangban. A 14 m hosszúságú barlang Európa legnagyobb kénhidrogén mofettája, ahonnan naponta kb. 3000--6000 m³ gáz illan el. Orbán Balázs néprajzkutató, a Székelyföld leírása című könyvében így fogalmaz a

különleges természeti képződményről: „Ha az ember kitekint, künn a vidék az átellenes zöldhegyek, a remény, az élet ez üde jelképei, a délibábként lebegő kén-gőz rezgő fátylán derengenek át, s az kit élet-szenvedések aggasztanak, csábítatva érzi magát egypár lélegzés által túladni az életen, de kiben még életkedv van, az elfojtott lélegzettel hatol be, kifut éltető léget szivni, s újból ismételtlen befut, mások csak testükkal vannak a kén-gőzben, míg fejüket

annak színvonalán felül tarva, huzamosan teszik ki a testet kéjes melegítő hatásának, mely a legmegrögzöttebb köszvényeket, reumákat és hüléseket is meggyógyítja, a bátabbak kihozták a barlang fenekén lecesepegő vizet, melylyel a gyenge fájós szemeket mossák, mi által legtöbb esetben az elgyengült látidegek megerősödnek, s a beteg szemek meggyógyulnak.”

Csiszárfürdő

„Bálványos” Háromszék egyik legjellegzetesebb turisztikai célpontja. A Bálványosi vár, a világon egyedi Büdös Barlang, a vulkanikus Szent Anna tó, és több mint 50 borvízforrás vonzotta már több mint száz évvel ezelőtt is ide a látogatókat. Akkor épült itt a Csiszárfürdő is, amely 16 gyógy-forrást foglal magába. Ezek közül 8 fürdőmedencébe van foglalva,

további 7 ivó-kúrára használható és egy forrás táplálja a ráépült gyógy-gázfürdőt, a „Mofettát”. A „Feredőt” 1895-ben építette Csiszár Dénes szeszgyáros a Bálványos alatt, a torjai erdőrészen. A hegyen fekvő Csiszárfürdőhöz egy erdei gyalogösvényen lehet eljutni. A csodálatos erdei természet átvezető ösvény mentén, számos iható borvízforrás sorakozik. Padok, pallók és

lépcsők könnyítik meg a 10-15 perces sétát, fel a fürdőkhöz. A fürdők 8 medencéjének mindegyikébe különböző és egyéni ásványi összetételű borvíz található, és információs táblák jelölik minden egyes medence és forrás történetét és gyógyhatását.

Bögözön járva

Borbély-Kiss László értő kalauzolásával, Udvarhelyszék talán legjelentősebb középkori templomában, a bögözi református templomban is látogatást tettek a táborozók. A templom feltehetően a XIII-XIV században épült. Az 1300-as évek során legalább két periódusban

falképekkel borították a hajó oldalfalait, sőt a homlokzaton is találtak falképekre utaló nyomokat. A belső térben ma csak a hajó nyugati és északi falán láthatók falképek. Legfelül Szent László legendájának töredékei láthatók, alatta Szent Margit legendája.

Székely Határőr Emlékközpont

Szépvíz község központjában lelt ott-honra Székelyföld első állandó had-, részben társadalom és emlékeztörténeti tárlata, amely megerősíti, hogy a katonáskodásnak, katonanemzetnek van egy mítosza a székely kollektív emlékezetben. A székelység legutóbbi ezer évének történetét vonultatják fel előttünk a székely hadak katonái, tapasztalhatják meg, akik ellátogatnak a Szépvízért

Egyesület által létrehozott Székely Határőr Emlékközpont kiállítására. A kiállítás kurátorai az interaktív kiállításon, a jelenkor tudományos történelemszemlélete érvényesül, amelyben hitelesen foglalják össze a székelység történetének ezt a szeletét, illetve segítik a történelmi korszakok megértését, illetve, hogy a különböző korszakokból milyen következtetések vonhatók le.

Őrház a határon

Gyimesbükkön a Rákóczi-vár romjai alatt, néhány méterre a hajdani román-magyar határtól áll a hajdani Magyar Királyi Államvasutak egyik legkeletibb, 30. számú vasúti őrháza. Az őrház 1897-ben épült a magyar és a román állam közti szerződés alapján, a Csíkszereda-Gyimesbükk-Palánka-Kománfalva vasútvonal részeként. A 30. számú őrházat 1920 után a

román vasúttársaság használta, 1940-től 1944-ig ismét a MÁV, illetve a Magyar Honvédség. Ekkor az épület pincéjében és mellette lőrésekkel ellátott bunkert alakítottak ki. Az őrház 1944-től újra a román fennhatóság alá került, majd sokáig elhagyatottan állt, mert a román vasúttársaság az 1960-as években megszüntette az őrházi szolgáltatásokat.

Deáky András öröksége

A Magyar Örökség-díjas Deáky András rendhagyó történelem óráin, esztendőről-esztendőre biztosít bennünket arról, hogy meg kell maradnunk őseink nyelvében és hitében. A népnevelő, néptanító legenda sokat tett és tesz azért, hogy gyimesbükki otthonának történelmi emlékparkja, az ezeréves határ őrháza, a

Rákóczi vár őrtornya, a világ magyarsága számára jelképpé, szimbólummá váljon, és hogy ma is megélhető Gyimesbükkön, a gyimesi csángók semmihez sem hasonlítható népi kultúrája. Ő az, aki tudja és hirdeti, hogy a kultúra megtartó erő, és tesz is érte.

Mise a Csíksomlyói Kegyetemplomban

Guia Laurean Hugó a csíksomlyói kegyetemplom igazgatója, Dékány Árpád Sixtus ciszterci szerzetes, Heinczinger Mika és Török Máté közreműködésével. Sixtus gondoltasorában rávilágított arra, miért is fontos a befogadás, ami nem misztérium, sokkal inkább az üdvösség befogadása.

„Szent Anna és Szent Joachim emléknapján sajátos ajándék, hogy Szűz Mária nagyszüleinek ünnepét itt Csíksomlyón ünnepelhettük. Azt próbáltam kihangsúlyozni, hogy a családnak milyen óriási szerepe van, hogy olyan emberré váljunk,

aki képes a kegyelem befogadására. A küldetés hordozásához egy megfelelő növekedési közeg kell, ami a mai világban mindenképpen hiányzik. A mai modern magyar fiataloknak a táborban, meg kell tanulniuk befogadni a kegyelmet, ahhoz, hogy ők is a küldetés hordozóivá válhassanak, ami sokféle formában érkezhetsz, ahhoz, hiszen nem önmagunkért fogadjuk be a Mennyei Atya kegyelmét, hanem azért, hogy ezt továbbadjuk, hogy valami módon ami személyes életünk is egyfajta termékeny kovásszá váljon.”

Gloria Rithmirorum - Dicsőség a verseknek

„A vers néma. Adj neki hangot. A vers a könyvben halott. Keltsd életre. Mi a szavalás? A vers föltámasztása papírsírijából. Ez a kor néma. Hangtalanul olvas, hangtalanul ír. Az ősi közlőforma azonban a szó volt. Ezt ösztönösen érezzük, valahányszor verset szavalnak. Ünnepi borzongás fut át rajtunk, hogy a szóval, mely a könyvben térbeli életet élt, az időben találkozunk. Ezáltal válik a költészet igazán időbeli művészté. Halljuk, amint a hangok elmúlnak egymás után, mint az élet. Másrészt tudjuk, hogy a vers

nem múlik el. E kudarc és diadal együtt jelképezi a költőnek a végtelennel való küzdelmét, ki emberi nyelven nyújtja az istenit: a mulandóság formájában az örökkévalóságot.”

Kosztolányi Dezső a hazai líra felemelkedésének idején, 1928-ban leírt profecíája köszönt vissza a verstáborosok estjén. Megindító stíluskavalkád, rímekben, prózában, méltó válasz a 21. század felgyorsult világában minden kétségek között élő emberfiának.

QuizNight - Petőfi Sándor

QuizNight címmel egy színes változatos program várt a fiatalokra. Varga Bálint vezetésével egy rendhagyó, játékos vetélkedővek erősítették meg, hogy a Petőfi kultusz megismerése, a Nemzet költőjének viharos és kevésbé viharos élethelyzetekre alapuló mindennapjairól milyen emlékekkel gazdagodtak, melyek azok a történetek, amelyek megragadtak emlékeztükben a fehéregyházi, székeykeresztúri és segesvári kiránduláson hallottakból.

Stílusgyakorlatok

Megannyi hétköznapi történet, kicsit másként, akár így is összefoglalhatjuk a verstábor egyik népszerű programját, amelyben Ráckevei Anna és Milus Mariann összeállításában a fiatalok bizonyíthatták kreativitásukat. A szemünk előtt lepergő történetek egyszerre nyújtottak színházi élményt a maguk sajátos dramaturgiájával, illetve bizonyították, hogy tehetség kézen fogva jár a kivételes élethelyzetek bemutatásának kivételes kihívásaival.

Petőfi barátai

A csíksomortániak és a verstábor lakóinak egyik leginkább várt találkozása évről-évre, Heinczinger Mika, és Török Máté a Liszt Ferenc-díjjal kitüntetett Misztrál együttes alapító tagjainak koncertje. Ebben az évben Petőfi és barátai címmel hozták el a bicentenárium alkalmából Petőfi Sándor és kortársai, illetve az ő szellemiségét követő költőóriások megzenésített verseit. A repertoáron Arany János illetve Bajza, illetve Bajza József, Erdélyi János és Tompa Mihály költeményei is egyedi hangzásban csendültek fel, a versek általi a gondolatfeltétel, a költészet szépségének láttatása jegyében.

Varga Sándor emlékezete

Sokat köszönhetünk Varga Sándornak. A néha harsány, máskor csendes hangok mesterének köszönhető, hogy a viharok utáni megnyugvásban újra megtanultunk magyarul. Ő volt az, aki a hangzatos 21. századi idiómák helyett megértette velünk, hogy fontos a múlt, és fontos a vers ebben a 21. századbeli fogyasztói társadalomban is, ahol már-már nincs ünnep csak vásár. Sobor Antal a kiváló székesfehérvári tanár és író úgy fogalmazott egyszer: „Nem tudom van-e személyre szóló gondviselés, de hiszem.”

Számunkra, akik idejekorán találkozhattunk Vargával ő hozta meg a gondviselést, amire szükségünk volt. Vezér volt és ne feledjük, a vezérelvű rendszereknek mindig van valamiféle diszkrét bája, és feledjük el végre, hogy lehet mérsékelt fölénnyel is nyerni, teremteni. Ezt, azt lehet- azt nem, függetlenül attól, hogy mint tudjuk, a szelektív emlékezet nagyon bátor.

Varga Sándor társ volt és partner, és a tudat, hogy mindenkor számíthatunk rá, felülírt mindent. Csatarendbe állított bennünket, szembesített a múlttal, a mával és a jövővel.

Megvetette azokat, akik a falanx szilárdságú egység helyett, törekeny, álságos „valamit” képzeltek el mindenfajta méltóság nélkül, nem foglalkozva azzal, hogy mi történik, amikor lejár a kópia licenc joga. Tény, hogy ez öntörvényű mérce volt, befejezetlen múlt. Ő azok közé tartozott, akik kimondhatták kérdezhetnék: Milyen kevesen voltunk és mégis milyen sokan győztünk.

Mostanság amikor napról-napra megapasztaljuk, hogy a teljesítmény, az eredmény és az elismerés korántsem csereszabatos.

Megidézve őt, maradjunk meg hitünkben, feledjük el „kisképűségünket”, fogadjuk el, hogy a kamrában és a kamrákban a legkisebb befőttesüvegnek is jelentősége van.

Vakler Lajos

„Ha hibát vélek a saját mondandóban, azt rajtam kívül kevesen tudják. Folytatni kell határozottan, markánsan!” – hangzott az intelm Sándortól az elbizonytalanodott versmondó felé, aki lányos zavarában lefékezett, és annyit mondott: „Hoppá, elrontottam.”

Éppen tíz esztendeje annak, hogy közösen szerveztünk Sándorral egy nagy kaliberű konferenciát Hóman Bálint tiszteletére.

Ezer árral szemben, fékeket taposó gáncsoskodók gyűrűjében, de létre jött az a konferencia. Talán e sorok olvasói nem is tudják, ki volt Hóman, mert a hazugságokra épülő világ mindent elkövet, hogy személyét ne is ismerhessék az utódok.

De akkor, 2013-ban sokat bemutattunk e nagyszerű hazafiról. Még szobor is készült, de a magyar hon ellenségei megakadályozták, hogy közterületen állhasson.

Ám most Sándorról, a szervezőről írok, hogy közelebb kerülhessen. A konferenciával kapcsolatban elsült egy levele Sándornak az egyik békésnek látszó vasárnapon, amiben mindössze annyit kért, hogy a szervező alapítvány keddig biztosítson egy-két dokumentumot. A működési igazolás, banki igazolás, miszerint van érvényes számlaszáma, az aláírási címpéldány, aminek ezer feltételnek kell megfelelnie, és mellette le kell a szögről akasztani például egy közjegyzőt. Keddig! Vasárnap este kérte. Ez annyira sándoros. Nehéz szívvel mentem volna neki e soroknak, ha mindaz, ami valamilyen pályázat miatt kellett, nem jött volna össze. Mert

minden érintett tudta, boka összecsap, fog vicsorog, lendület beindul. És minden elkészült keddre. A Műhely nevű kávézóban amolyan sándoros mosollyal a bajusza alatt, néhány huncut ráncsal a szeme sarkában azt mondta: „Néha szinte harapni lehet a levegőben a hogyan nem sikerülheteket. Azért kell lehetetlen időt kérni, hogy a lehetségesre minden meglegyen. És lám, van, hogy a lehetetlen lesz a valóság!”

Szeretnék újra ott állni a színpad előtt, és hallgatni, ahogy Sándor kemény, mégis szerető szavai felcsattannak, és a hitetlen cigány srác beleélte magát abba, igenis meg tudja csinálni. És nekem könnyet facsart a szemembe, amikor kiállt, verset mondott a magyar kettesért korábban könyörgő fiú. Sándor hitet ültetett magként, és az alázat ágain megszületett a magabiztosság gyümölcse. A felcseperedő értékeket muszáj gondozni, óvni, s ha megbotlik a mondandó, szerény csalfaság, ha mit sem törődve vele, haladunk tovább, hiszen kevesen tudják, hogy vétettünk. „Folytatni kell határozottan, markánsan!” Ha Vargáról, Sándorról szeretne valaki egy kortyot kapni, a kutyúk birodalmában ezt a kódot írja be: <https://www.youtube.com/watch?v=N9oCnvV4DL4>

Nagy Zoltán Péter

2010 - I. Székelyföldi
Verstabór

Együtt, Hittel az Úton a Hazába!

2012 - II. Székelyföldi
Verstabór

Összetartozás - nem vagy egyedül az úton, amikor otthonról hazamész!

2013 - III. Székelyföldi
Verstabór

Artificem commendam opus -
Az alkotót az alkotása dicséri.

2014 - IV. Székelyföldi
Verstabór

Gutta cavat lapidam - Az esőcsepp
kivájja a követ!

2015 - V. Székelyföldi
Verstabór

Mottó: Ad astra per aspera - Tövises
az út a csillagokig.

2016 - VI. Székelyföldi
Varga Sándor Verstabór

Ab igen ignem - Tűzből tüzet.

2017 - VII. Székelyföldi
Varga Sándor Verstabór

Szorítsd a lantot kebeledhez!

2018 - VIII. Székelyföldi
Varga Sándor Verstabór

Csillaggal álmodik az éjszaka.

2019 - IX. Székelyföldi
Varga Sándor Verstabór

„Ahol állok, ahol megyek,
Mindenkor csak feléd nézek!”

2022 - X. Székelyföldi
Varga Sándor Verstabór

„Azt kerestétek, ami összeköt!”

2023 - XI. Székelyföldi
Varga Sándor Verstabór

„Szabadság, szerelem!”